

4 sierpnia 1928 r.

E05b

15/04

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIIS PATENTOWY

Nr 7563.

Kl. 68 a 4.

Józef Czopkiewicz i Juljusz Kolarzowski
(Kraków, Polska).

Zamek z przestawianym odręcznie od tyłu rygłem.

Zgłoszono 30 kwietnia 1926 r.
Udzielono 16 maja 1927 r.

Zamek według wynalazku jest przedstawiony na załączonym rysunku, przyczem fig. 1 przedstawia widok zamka i okucia z boku z wykreślonym przerywanymi linjami wewnętrznym mechanizmem; fig. 2 wskazuje widok zamka i okucia z góry; fig. 3 wskazuje widok zamka z przodu; fig. 4, 5 i 6 wskazują poszczególne części zamka; fig. 7 wskazuje klucz do zamka; fig. 8 wskazuje widok zamka wraz z włożonym kluczem.

Skrzynka zamka składa się ze spodniej płytki *A* z zagiętymi, podłużnymi brzegami, które tworzą prowadnicę do nasuwanej na nią osłony *B* z odpowiednio odgiętymi w boki podłużnymi brzegami; spodnia płytka *A* posiada kilka otworów *a*, przez które przechodzą śruby przytwierdzające zamek.

Z lewej strony zamka wskazano okucie *C*, w którego zagłębienie wchodzi koniec rygła *D* przestawianego bądź kluczem z ze-

wnątrz, bądź odręcznie z wewnątrz. Rygiel *D* przesuwany się w dwóch klamrach *b*, przymocowanych do spodniej płytki *A*; na tylnym końcu rygła jest osadzony nieruchomo uchwyty *c* wystający nad powierzchnią osłony *B*. Na górnym podłużnym brzegu rygła znajduje się kilka wycięć *d* do trzpienia sprężynowego *e*, mieszczącego się na zatrzymaniu *E*; na dolnym brzegu rygła znajduje się odpowiedniego kształtu wykrój, którego krawędź zaczepia bródka klucza przy jego obracaniu. Górny koniec zatrzymu *E* jest osadzony na wnitowanym w spodnią płytkę trzpieniu i może się na nim odchylić w górę od bródki obracanego klucza; zatrzym ten jest naciskany stale widół zapomocą sprężyny zagiętej *f*. Zatrzym *E* posiada kształt płytki; brzeg jej pod miejscem umocowania posiada wklęsłość *g*; brzeg ten zaczepia górny koniec ramienia *h*, osadzonego

obrotowo na trzpieniu, wnętowanym w spodnią płytkę *A*; dolny koniec ramienia *h* jest naciskany przez zaokrąglony bok przebiegającej wewnątrz skrzynki części zacisku *H* przy jego odchylaniu; część ta posiada wycięcie w takim miejscu, by nie przeszkadzać przesuwaniu rygla; w razie naciśnięcia dolnego końca ramienia *h*, górne jego ramię odchyła w górę zatrzym *E*, wskutek czego trzpień zaporowy *e* wychodzi z wycięcia *d* i pozwala na odręczne przesunięcie rygla; by rygiel ten nie mógł być wyciągnięty z zamka posiada on w odpowiednim miejscu wkręcony trzpień, który przy odsuniętym ryglu opiera się o klamrę *b*; zacisk *H* w normalnym, podniesionym położeniu dotyka oporka *k* przymocowanego do osłony *B*. Osłona ta jest zabezpieczona od przesunięcia w bok zaciskiem *H*, gdyż jest on przepuszczony przez otwór osłony oraz spodniej płytki skrzynki i umocowany zewnątrz naśrubkiem *l*. Spodnia płytkę *A* posiada rurkę *m*, która służy za prowadnicę trzonu klucza.

Trzon klucza (fig. 7) posiada na końcu rozwidlenie, w którym jest umocowana na poprzecznej osi bródka tak, że może się na niej obracać; przy wkładaniu klucza w rurkę prowadzącą *m* bródka jego powinna zajmować położenie wzdłuż trzonu; po włożeniu klucza bródka ta opada prostopadłe do trzonu klucza i przy jego pokręceniu przesuwa rygiel, wchodząc w wykrój na jego dolnym brzegu.

Zacisk *H* odchyła się o 45° ; gdy przylega do trzpienia *k* wówczas rygiel jest przytrzymany, gdy zacisk jest odchylony o 45° na prawo, wówczas rygiel może być odręcznie przesuwany.

Zamek może posiadać dowolne rozmiary i mieć zastosowanie do drzwi, mebli lub kas.

Działanie zamka jest następujące.

Przy otwieraniu od zewnątrz, klucz o wyprostowanej bródce wprowadza się wzdłuż rurki prowadzącej aż do oparcia końcowego; celem nadania kluczowi właściwe-

go położenia przy wprowadzeniu, dano rurce odpowiednią formę, kluczowi zaś znak u góry. Mylnie wprowadzony klucz nie może być wsunięty w zamek całkowicie.

W razie prawidłowego wprowadzenia klucza opada ruchoma bródka, ustawiając się pionowo do trzonu i powodując przy obracaniu klucza przesunięcie rygla, gdyż bródka ta wchodzi w odpowiedni wykrój tego rygla.

Przy przestawianiu rygla od wewnątrz, klucz staje się zbyt ciężki, gdyż za pomocą zacisku można zwolnić rygiel.

Sposób rozbierania zamka jest następujący.

Rygiel winien być zasunięty, wtedy odkręca się naśrubek i wyciąga zacisk, następnie wysuwa się ostrożnie osłonę.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Zamek z przestawianym odręcznie od tyłu ryglem i otwierany od przodu za pomocą klucza z odchylaną bródką, znamienny tem, że na naciskany stale wdół przez sprężynę (*f*) zatrzym (*E*) działa górny koniec ramienia (*h*), którego dolny koniec jest odchylony w bok za pomocą wewnętrznej cylindrycznej części zacisku (*H*) przy jej pokręcaniu, gdyż wskazany, górny koniec (*h*) unosi zatrzym (*E*), umożliwiając swobodne przestawienie rygla, przyczem cylindryczna część zacisku (*H*) posiada wyżłobienie pod ryglem.

2. Zamek według zastrz. 1, znamienny tem, że jego skrzynka składa się ze spodniej części (*A*) z zagiętymi podłużnymi brzegami, które tworzą prowadnice do nasuniętej na nią osłony (*B*) z odpowiednio odgiętymi w boki podłużnymi brzegami, przyczem zacisk (*H*) przechodzi nawylot przez skrzynkę i jest zabezpieczony naśrubkiem (*l*) w celu umocowania osłony (*B*) na spodniej części (*A*).

Józef Czopkiewicz.
Juliusz Kolarzowski.